
Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Beleid Leefomgeving
Behandelaar: P. Hermens
Telefoonnummer: 6-11271040

Voorstelnr. 3837
Barneveld, 28 februari 2025
Portefeuillehouder: B. Wijnne

Onderwerp: Voorstel Doendenkers keukentafelgesprekken

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het voorstel van de Doendenkers om met behulp van het PEC keukentafelgesprekken met de agrarische ondernemers van Barneveld te voeren.
2. In te stemmen met het aanhouden van een fasering van eerst 100 gesprekken (fase 1) en op basis van een evaluatie van de opbrengsten van deze gesprekken te besluiten over de overige 200 gesprekken (fase 2).
3. In te stemmen met de bekostiging in 2025 van het houden van de eerste 100 gesprekken te financieren uit de middelen van het Vitaal platteland (€75.000).
4. In te stemmen met een afwijking van inkoop- en aanbestedingsbeleid om de opdracht 1:1 te gunnen aan het PEC (Poultry Expertise Centrum).
5. De Raad te informeren over dit besluit via rubriek B

1. Inleiding

De Doendenkers is een burgerinitiatief van ondernemers, zorg, onderwijs en jongeren in de gemeente Barneveld. In februari van dit jaar organiseerden zij de Doendenkers Barneveld Conferentie, waar ook vertegenwoordigers van de gemeente Barneveld aanwezig waren.

De Doendenkers maakten in de conferentie samen actieplannen die kunnen bijdragen aan de brede welvaart in de gemeente Barneveld. Ze gaan daar nu mee aan de slag en willen daar zoveel mogelijk mensen, organisaties en bedrijven uit de gemeente Barneveld bij betrekken. De actieplannen hebben de steun van alle deelnemers. Er is daarom vertrouwen dat de initiatieven goed in de bredere samenleving van Barneveld zullen landen en daarin veel steun en medewerking zullen vinden. Het gaat tenslotte om de gezamenlijke toekomst.

Eén van de initiatieven van de Doendenkers is het houden van keukentafelgesprekken met de agrarische ondernemers. Het doel van deze gesprekken is om meer zich te krijgen op wat er leeft en speelt in de agrarische sector. Vragen als wat is de huidige status van het bedrijf, wat drijft de ondernemer, waar lopen ze tegenaan en waar zijn ze mee geholpen / hebben ze behoefte aan komen aan bod tijdens deze gesprekken. De rapportage die uit de gesprekken voortkomt kan voor ons dienen om met de boeren mee te denken over mogelijke oplossingsrichtingen voor een betere balans tussen de boer en de natuur. Er liggen grote opgaven voor het landelijk gebied door alle opgaven die op de agrarische ondernemers af komen. Het is waardevol om met hen in gesprek te gaan over de doelen die geformuleerd zijn in de concept-omgevingsvisie, het programma Waardevol Landelijk Gebied en het RPLG. Daarmee krijgen we zicht op de ontwikkelrichtingen die agrariërs voor ogen hebben.

Om een professionele aanpak en uitwerking van deze gesprekken te bewerkstelligen is het Poultry Expertise Centrum gevraagd de gesprekken te coördineren en uit te voeren. Het PEC voert vaker gesprekken met individuele agrariërs. Zo hebben ze bijvoorbeeld een pilot uitgevoerd om te komen tot bedrijfsemissiereductieplannen in de pluimveehouderij.

2. Beoogd effect

Op een laagdrempelige manier kennis te nemen van de wensen, zorgen en ideeën die leven in de agrarische sector. Dit moet leiden tot inzicht in welke mate de ondernemers een bijdrage kunnen en willen leveren aan de doelstellingen uit de omgevingsvisie, RPLG en het programma Waardevol Landelijk Gebied en wat daarvoor van de gemeente nodig is. Hierdoor voelen ook individuele ondernemers zich gehoord.

3. Argumenten

- 1.1 *De Doendenkers en het PEC staan dichtbij de agrariërs, zij hebben goed toegang tot de sector.*
Om een goed beeld te kunnen krijgen van wat er speelt in de agrarische sector en inzicht te krijgen in de wensen en gevoelens van de agrariërs, is het belangrijk dat de gesprekken worden gevoerd door een partij die dichtbij de sector staat. De Doendenkers en vooral het PEC is daar als geen ander in onze regio toe in staat. We mogen verwachten dat het PEC in de gesprekken veel, voor ons, waardevolle informatie zal ophalen.
- 1.2 *De gesprekken leveren waardevolle informatie op.*
De gesprekken met de agrarische sector zal informatie opleveren die we heel goed kunnen gebruiken bij de uitvoering van het programma Waardevol landelijk gebied. Wij verwachten dat we informatie verkrijgen die we zelf in gesprekken niet boven tafel krijgen en dat die info van belang is voor de uitvoering van onze geformuleerde inspanningen. Daarvoor is wel belangrijk dat wij vooraf de vragen mede kunnen bepalen zodat het aansluit op het programma.
- 1.3 *De gesprekken leiden tot informatie voor ons waar we op kunnen handelen.*
De gesprekken kunnen dienen als tijdbesparende leadgenerator voor de gemeente om laagdrempelig in gesprek te raken met onze agrariërs. Uiteraard respecteren we hierbij de AVG. Hiervoor worden afspraken gemaakt met de Doendenkers.
- 2.1 *We maken het proces beheersbaar door fasering.*
De gesprekken worden in twee fasen uitgevoerd. Eerst 100 gesprekken en daarna, als we daar voldoende toegevoegde waarde van verwachten, nog eens 200 gesprekken. Op basis van de uitkomsten van de eerste 100 gesprekken besluiten we of we of de overige 200 gesprekken naar onze verwachting een zinvolle toevoeging zijn. We hebben afgesproken dat we als gemeente meedenken over de vraagstelling. Na de eerste 25 gesprekken willen we bezien of de vraagstelling aanpassing behoeft.
- 3.1 *Het geld is beschikbaar.*
In de Kadernota 2024 zijn gelden opgenomen voor de uitvoering van het programma Waardevol landelijk gebied. De kosten kunnen hieruit worden betaald.
- 3.2 *De doendenkers hebben geen rechtspersoon.* De Doendenkers als burgerinitiatief heeft geen juridische vorm en geen budget om een partij als het PEC in te huren. Door de inzet van het PEC te bekostigen kunnen we rekenen op een goed en consistent resultaat. Het PEC is immers een partij die het vertrouwen van de agrarische sector geniet en waar we een samenwerkingsovereenkomst mee hebben.
- 4.1 *Er zijn argumenten om van het inkoopbeleid af te wijken.*
Volgens het aankoop- en aanbestedingsbeleid zou deze opdracht moeten worden aanbesteed. Het voorstel is om daarvan af te wijken. Het PEC is namelijk een vertrouwd gezicht bij de agrariërs in Barneveld. Dat is gunstig voor deze gesprekken.

4. Kanttekeningen

1.1 *Wij hebben een eigen netwerk opgezet: de klankbordgroep.*

Wij zijn bezig met het programma Waardevol landelijk gebied, dat naar verwachting binnenkort zal worden vastgesteld. In het kader van dat programma hebben we de Klankbordgroep landelijk gebied ingesteld. Deze klankbordgroep consulteren we regelmatig over actuele gebeurtenissen en over onze plannen. Deze klankbordgroep zou de informatie moeten opleveren die we nodig hebben voor de vormgeving van het beleid ten aanzien van het landelijk gebied. De ervaring is wel dat de opkomst bij de klankbordgroep mager is en het overleg kan worden verbeterd.

1.2 *Laagdrempeliger betekent niet per definitie meer opbrengst.*

Het is waar dat het PEV en de Doendenkers veel laagdrempeliger bij onze agrarische sector aan tafel kunnen komen dan wij dat als gemeente kunnen. Het is wel de vraag of de keukentafelgesprekken zoveel meer informatie zullen opleveren dan wij nu hebben.

2.1 *De Doendenkers vinden dat alle 300 gesprekken moeten worden gehouden.*

De Doendenkers zijn het niet met de voorgestelde fasering eens. Zij stellen dat we alleen een compleet beeld kunnen krijgen van de sector als alle agrariërs worden gesproken. Gelet op de kosten vinden we fase 2 alleen aan de orde als we daar voldoende meerwaarde ten opzichte van fase 1 van verwachten.

3.1 *Een mogelijk alternatief is om met veel capaciteit zelf de gesprekken te voeren.*

Een te overwegen mogelijkheid is om de gesprekken niet door het PEC te laten voeren, maar door de Doendenkers en medewerkers van de gemeente Barneveld (programmteam waardevol landelijk gebied). Dat vergt echter een behoorlijke ambtelijke capaciteit die we niet voorhanden hebben. In dat geval zouden we het aantal gesprekken flink moeten beperken.

4.1 *Er is geen beleid ten aanzien van de financiering van burgerinitiatieven.*

De Doendenkers is een burgerinitiatief. Naast deze zijn er nog andere burgerinitiatieven. Initiatieven als deze zouden in het kader van ons participatiebeleid moeten worden beoordeeld. Er is op dit moment geen beleid over hoe financieel met burgerinitiatieven als deze moet worden omgegaan.

4.2 *Het vergt wel een behoorlijke investering.*

Door de aangebrachte fasering kunnen we hier verantwoord mee omgaan.

5. Financiën

Nut en noodzaak keukentafelgesprekken voor programma Waardevol Landelijk Gebied

Er bestaat vanuit het programma de wens dat de keukentafelgesprekken, als aanvulling op reeds bestaande overlegstructuren, een meerwaarde hebben. De gemeente bepaalt daarom mede vooraf de vraagstelling. De gemeente is geen gesprekspartner in de gesprekken zelf.

Om deze reden is de aanpak gefaseerd door op basis van de eerste 100 gesprekken (fase 1) een go/nog go moment in te bouwen voor fase 2. Afhankelijk van of de gesprekken voldoende meerwaarde opleveren zal worden besloten fase 2 te starten. De kosten van fase 1 (100 gesprekken) bedragen € 75.000, en de kosten van fase 2 (200 gesprekken) € 125.000. Voor het starten van fase 2 nemen we een aparte beslissing.

Beoogde uitvoering door PEC (Poultry Expertise Center)

De kosten worden gemaakt voor de inzet van het PEC. Op grond van het gemeentelijke aanbestedingsbeleid en de potentiële opdrachtwaarde van € 200.000 moet de opdracht in principe meervoudig ondershands worden aanbesteed. Vanwege de lokale context en de positie van het PEC hierin kiezen we ervoor af te wijken van het aanbestedingsbeleid.

Voorgestelde dekking kosten

De kosten kunnen worden gefinancierd uit de gelden voor het Vitaal platteland. In de kadernota 2024 is er voor 2024, 2025 en 2026 geld opgenomen voor de bekostiging van het programma Waardevol landelijk

gebied. Het geld is in 2024 niet geheel besteed, omdat het programma nog in ontwikkeling was. Omdat het geld uit deze begrotingspost kan worden gefinancierd is geen apart raadsbesluit nodig.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Het initiatief past in het participatiebeleid onder spoor 3: initiatieven van inwoners en organisaties, waarin de gemeente participeert. De Doendenkers bestaan uit inwoners vanuit verschillende sectoren. Zowel onder agrariërs als onder inwoners uit andere sectoren lijkt draagvlak te zijn voor deze keukentafelgesprekken. Er is afgesproken dat de door de gemeente ingestelde klankbordgroep landelijk gebied (spoor 2) wordt meegenomen in dit initiatief.

b) Communicatie

De communicatie zal mede vanuit de Doendenkers worden uitgevoerd. Uiteraard afgestemd met team landelijk gebied.

7. Vervolgstap

Indien de gemeente instemt met de financiering, dan zal het PEV samen met de Doendenkers de eerste fase gesprekken gaan voeren. De evaluatie van deze gesprekken leidt mogelijk tot de tweede fase. Dat is afhankelijk van de resultaten.

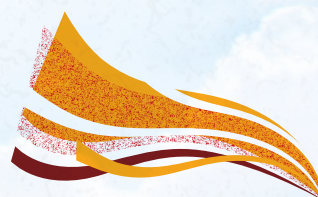
Mochten er acties uit naar voren komen die inspanningen van de gemeente vereisen, dan zullen deze worden opgepakt binnen het programma Waardevol landelijk gebied.

8. Bijlagen

Voorstel Doendenkers voor de keukentafelgesprekken

Plan van aanpak Keukentafelgesprekken

DOEN DENKERS

**Praktijkcentrum
Emissiereductie
Veehouderij**

1. AANLEIDING

Er wordt de laatste tijd veel OVER de agrarische ondernemer gepraat in plaats van MET de agrarische ondernemer. Politieke veranderingen hebben veel impact op het toekomstperspectief van de agrarische bedrijven in Nederland, wat veel onzekerheid met zich meebrengt. Politieke randvoorwaarden, noodzakelijke investeringen, onzekere afzetmarkt, de (on)mogelijkheid tot opvolging en arbeidsvreugde zijn belangrijke facetten voor het maken van toekomstplannen voor elk individueel agrarisch bedrijf. De ondernemers missen sparmomenten en zijn toe aan een luisterend oor. Zij hebben vaak zelf goede ideeën over hoe we de verhoudingen tussen mens, dier en natuur meer in balans kunnen krijgen. Maar hoe bereikt deze waardevolle informatie de overheid, zodat zij hier duurzaam beleid op kunnen maken en er een duurzaam verdienmodel ontstaat voor de blijvers? Daarnaast kan de overheid alleen meedenken in oplossingen als ze een goed overzicht hebben van de huidige en de te verwachten bedrijfssituatie van de agrarische bedrijven.

Vanuit het inwonersinitiatief, de Doendenkers Barneveld, is daarom het plan ontstaan om in gesprek te gaan met de Barneveldse agrariërs, om meer zicht te krijgen op wat er speelt in de agrarische sector: Wat is de huidige status? Wat drijft ze? Waar lopen ze tegen aan? En waarmee zouden ze geholpen kunnen worden? De Doendenkers hebben gekozen voor een professionele aanpak en het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij gevraagd dit traject te coördineren en uit te voeren.

2. DOELSTELLING

Aan de hand van keukentafelgesprekken bij de Barneveldse boer thuis (dus op individueel bedrijfsniveau) wordt een inventarisatie gemaakt van wat er op dit moment speelt in de agrarische sector. Hierbij wordt de huidige bedrijfssituatie, de persoonlijke overwegingen en de toekomstvisie per bedrijf geanalyseerd en verwerkt in een rapport. Dit rapport dient als input voor een vervolgtraject waarbij de gemeente Barneveld mee kan denken in mogelijke oplossingsrichtingen voor een betere balans tussen boer en natuur.

3. ACTIVITEITEN

3.1 Werving en selectie

Een goede verdeling (over diersoort, omvang, regio en houderijsysteem) is van belang voor een juiste afspiegeling van agrarische ondernemingen in de gemeente Barneveld. De werving en selectie van de agrarische bedrijven zal uitgevoerd worden door de Doendenkers. In eerste instantie zal ingestoken worden op 100 gesprekken. Er wordt een traject gestart waarbij geïnteresseerde agrariërs zich kunnen aanmelden. Dit hoeft niet gelijk te leiden tot de aanmelding van alle 100 bedrijven. Als er gestart kan worden met bijvoorbeeld 20 bedrijven, leidt dit naar verwachting tot meer aanmeldingen via de dan gelegde contacten. Binnen de aangemelde bedrijven wordt een selectie gemaakt op basis van vooraf opgestelde randvoorwaarden. Mocht vrijwillige aanmelding niet leiden tot voldoende gesprekken, dan wordt overgegaan op actieve benadering van geselecteerde bedrijven via telefonisch contact. Waar nodig wordt input gevraagd van andere partijen, zoals bijv. gemeente Barneveld of LTO Gelderse Vallei.

3.2 Voorbereiding

Op basis van reeds bestaande formulieren (interview-formats) zal het PEV een gespreks-format opstellen. De agrarische ondernemers ontvangen een aankondigingsbrief van de Doendenkers om het initiatief aangaande keukentafelgesprekken kenbaar te maken. De Doendenkers zorgen voor een lijst met geselecteerde agrariërs, die bereid zijn deel te nemen.

Zodra deze selectielijst met contactgegevens compleet is, zal het PEV de agrarische ondernemers telefonisch benaderen voor het inplannen van een keukentafelgesprek. De ondernemingen bestaan vaak uit boerenfamilies. Het is essentieel dat de beslissers binnen het bedrijf aan tafel zitten tijdens het gesprek. Deze randvoorwaarden en eventuele andere noodzakelijke voorbereiding wordt vooraf duidelijk vermeld tijdens het maken van de afspraak.

3.3 Uitvoering

Aan de hand van een standaard gespreks-format wordt op een gestructureerde wijze informatie opgehaald. De gesprekken worden uitgevoerd door het PEV. De interviewers beschikken over basiskennis van de agrarische sector om als volwaardige gesprekspartner deel te kunnen nemen binnen het gesprek. Ook dienen de interviewers in staat te zijn een vertrouwelijke sfeer te creëren, zodat de agrarische ondernemers zich vrij voelen om alles te delen tijdens het gesprek. In principe wordt ingestoken op één interviewer per keukentafelgesprek. Om de aanpak tussen de verschillende interviewers te uniformeren zullen een aantal DUO-gesprekken met twee interviewers ingepland worden. Aan de hand van de gevoerde gesprekken wordt het gespreks-format mogelijk verder geoptimaliseerd. Op basis van tussentijdse resultaten kan waar nodig worden bijgestuurd.

3.4 Verslaglegging

Binnen één week na het gesprek wordt de informatie vastgelegd, zodat deze met een vers geheugen verwerkt wordt. Het gespreksverslag wordt teruggekoppeld naar de agrarische ondernemer voor feedback en goedkeuring. Na goedkeuring wordt het verslag geanonimiseerd (met een volgnummer).

3.5 Rapportage

Alle opgehaalde informatie wordt geanalyseerd en anoniem (o.b.v. volgnummer) verwerkt in een rapport. Er wordt gewerkt met gemakkelijk te begrijpen figuren die kort samengevat de essentie van de bevindingen weergeven. Daarnaast worden alle uitdagingen met bijhorende hulpvragen gebundeld. Dit wordt aangevuld met een aantal adviezen en aanbevelingen ten aanzien van oplossingsrichtingen in het kader van een vervolgtraject. In dit vervolg is het bijvoorbeeld mogelijk bepaalde, gegroepeerde deelnemers (bijv. agrariërs die een camping willen starten), m.b.v. de volgnummers, te benaderen voor een gezamenlijk traject. Deelname hieraan is dan een keuze van de betreffende agrariër.

3.6 Communicatie

Het succes van dit project wordt, naast een gedegen uitvoering, bepaald door een goede communicatie. Onderdeel van De Doendenkers is de daadgroep “Boer en Natuur in Balans”. Deze daadgroep bestaat uit inwoners van Barneveld, dit zal het draagvlak onder de agrariërs vergroten. Het is daarom belangrijk dat de communicatie ook mede vanuit de Doendenkers wordt uitgevoerd. Er zal gewerkt worden met een aantal vaste communicatiemomenten om de agrarische ondernemers goed aangesloten en betrokken te houden rondom de ontwikkelingen van de keukentafelgesprekken. Achtereenvolgens zijn er de volgende momenten:

- Aankondiging brief
- Telefonische afspraak
- Terugkoppeling gespreksverslag
- Nieuwsbrief aan deelnemende agrariërs: stand van zaken
- Bijeenkomst overhandiging rapport aan gemeente en deelnemende agrariërs.

Het PEV zal tevens bruikbare tekst aanleveren die de Doendenkers kunnen gebruiken op hun website. Er zal, conform de voorwaarden in de opdrachtbevestiging, tussentijds terugkoppeling aan de opdrachtgever worden gegeven over voortgang, ervaringen en besteding budget.

4. PARTNERS

Het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij (PEV) is door de Doendenkers gevraagd de activiteiten binnen het traject ‘keukentafelgesprekken gemeente Barneveld’ uit te voeren. Het PEV organiseert, coördineert, faciliteert, zorgt voor terugkoppeling, bewaakt de voortgang incl. kosten en zorgt uiteindelijk voor rapportage. De Doendenkers en het PEV zullen tussentijds gezamenlijk een aantal vaste informatie- en/of evaluatiemomenten inplannen. Op de documenten worden de logo's van beide organisaties gebruikt.

5. PLANNING

Uitgaande van een toezegging in september, start oktober 2024.

Product

Definitief gespreks-format opstellen
Aankondigingsbrief
Selectie eerste 20 bedrijven
Uitvoering en verslaglegging van 20 gesprekken
Tussentijdse evaluatie met eventuele bijsturing
Verbreding naar 100 bedrijven d.m.v. selectie 80 bedrijven
Uitvoering en verslaglegging van 80 gesprekken
Bijeenkomst voorlopige resultaten
Rapport
Bijeenkomst definitieve resultaten o.b.v. rapport

Oplevering

Oktober
Oktober
Oktober
November
December
December - Januari
Januari - April
Mei
Juni
Juni

6. FINANCIËEL

In de vergadering van 9 juli 2024 is door de Doendenkers en het PEV commitment ontstaan over bovenbeschreven aanpak. Op basis hiervan is door PEV een begroting opgesteld voor dit project: het organiseren en uitvoeren van 100 keukentafelgesprekken, inclusief rapportage.

Verwachting is dat de opgehaalde informatie aanleiding zal zijn voor de wens tot verdere verbreding (meer keukentafelgesprekken, in totaal circa 300). Met het eerste rapport van 100 keukentafelgesprekken ontstaat een "go/ no go" moment voor een verbreding met 200 extra keukentafelgesprekken, welke tevens zijn weergegeven op de begroting.

De opzet, uitvoering en financiering van het mogelijke vervolgtraject, waarbij daadwerkelijk gekeken wordt naar oplossingsrichtingen voor de agrarische bedrijven, is niet meegenomen binnen dit project. Er dienen t.z.t. definitieve afspraken hierover gemaakt te worden.

7. BEGROTING

Voor het uitvoeren van 100 keukentafelgesprekken wordt in totaal 750 uren à € 100 uurtarief (excl. BTW) begroot voor werkzaamheden van PEV-medewerkers. Dit komt neer op een totaalbedrag van € 75.000 excl. BTW.

Voor de verbreding naar 300 keukentafelgesprekken, door het uitvoeren van 200 extra gesprekken, wordt in totaal 1250 uren à € 100 uurtarief (excl. BTW) begroot voor werkzaamheden van PEV-medewerkers. Dit komt neer op een totaalbedrag van € 125.000 excl. BTW.

ACTIVITEIT	UREN PEV
Vorbereiding	10
- Opstellen aankondigingsbrief	
- Gespreksformat optimaliseren (op basis van reeds bestaande lijsten)	
Keukentafelgesprekken	
Fase 1: 20 Keukentafelgesprekken	100
Fase 2: 80 Keukentafelgesprekken	400
5 uur per keukentafelgesprek in geval van één interviewer:	
- Afspraak inplannen o.b.v. selectielijst	
- Voorbereiden en uitvoeren van keukentafelgesprek incl. reiskosten	
- Gespreksverslag schrijven	
- Definitief gespreksverslag vaststellen incl. feedback	
Meerwerk DUO-gesprekken t.b.v. uniformering gesprekken	60
Rapportage keukentafelgesprekken	120
- Analyse format opstellen	
- Analyseren van bevindingen	
- Concept rapport schrijven	
- Definitief rapport schrijven	
Evaluatie/Informatie momenten met Doendenkers	30
- Planning	
- Aankondigingsbrief	
- Gespreksformat	
- Selectielijst	
- Tussentijdse terugkoppeling keukentafelgesprekken (N=20)	
- Tussentijdse terugkoppeling keukentafelgesprekken (N=80)	
- Concept versie Rapport (2x mogelijkheid tot redigeren)	
- Presentatie eindrapport	
Communicatie	30
- Aanleveren teksten en opmaak aangaande website/brieven etc.	
- Opmaak en visuals teksten/rapporten	
- Nieuwsbrief deelnemende agrariërs	
- Bijeenkomst definitieve resultaten o.b.v. rapport	
Totaal 100 keukentafel gesprekken	750

Voor het uitvoeren van 100 keukentafelgesprekken wordt in totaal 750 uren à € 100 uurtarief (excl. BTW) begroot voor werkzaamheden van PEV-medewerkers. Dit komt neer op een totaalbedrag van € 75.000 excl. BTW.

Voor het uitvoeren van 200 extra keukentafelgesprekken in een mogelijk vervolgtraject (fase 3) wordt in totaal 1250 uren à € 100 uurtarief (excl. BTW) begroot voor werkzaamheden van PEV-medewerkers. Dit komt neer op een totaalbedrag van €125.000 excl. BTW.

	KEUKENTAFELGESPREKKEN	OVERIGE KOSTEN	TOTAAL
100 gesprekken	€50.000	€25.000	€75.000
Verbreiding project:			
200 extra gesprekken	€100.000	€25.000	€125.000

Waarom keukentafelgesprekken met agrariërs?

- A) Er wordt regelmatig beweerd (bijv. door de Provincie) dat er voldoende inzicht is in de toekomstige ontwikkelingen van agrarische bedrijven. Dat is echter op hoofdlijnen, bijv. hoeveel agrariërs willen er (op termijn) stoppen of hoeveel agrariërs ontbreekt het aan een opvolger. Voor het ontwikkelen van het juiste beleid (voor een bepaald gebied maar ook landelijk) is het verzamelen van meer details essentieel. Zoals over: de vergunde situatie (m.b.t. aantal dieren en emissies), de huidige situatie (mogelijk al anders dan de vergunning, bijv. omdat er minder dieren worden gehouden dan vergund of dat er een emissie reducerende techniek is geplaatst, zonder wijziging in de vergunning) en de gewenste toekomstige bedrijfssituatie.
- B) Met keukentafelgesprekken wordt het inzicht in die wenselijke details wel verkregen. Het voeren van dit soort gesprekken leidt bovendien tot wederzijds begrip, herstel van vertrouwen en draagvlak. *Ja, als agrariërs worden we gezien, er wordt met ons gesproken i.p.v. over ons.*
- C) Er zijn andere, zinvolle initiatieven, klopt, maar niet met dezelfde doelstelling. Bijv. het project om een aantal piekbelasters te ondersteunen met het opstellen van een toekomstgericht ondernemingsplan. Dit soort initiatieven beperken zich tot één doelgroep; het project van de keukentafelgesprekken sluit juist geen doelgroep uit en levert veel bredere informatie op. Bovendien worden de voorgestelde keukentafelgesprekken geïnitieerd vanuit de betrokkenheid van de maatschappij (Doendenkers) en uitgevoerd door een ervaren, onafhankelijke organisatie (Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij, PEV), die zich eerder heeft bewezen op dit werkterrein.
- D) Een keukentafelgesprek zal blijken zinvol te zijn voor de betreffende agrariër en voor beleidsmakers (gemeente, omgevingsdienst en provincie). Met de verkregen informatie kunnen lokale beleidsmakers beter onderbouwd beleid ontwikkelen én bij provinciale en landelijke overheid onderbouwd voor bepaalde oplossingsrichtingen pleiten. Er is landelijk juist veel behoefte aan objectief verkregen informatie vanuit het veld. Het eerder uitgevoerde PEV-project “Emissie Reductie Plan” is daarvan een sprekend voorbeeld.
- E) Met het voeren van keukentafelgesprekken ontstaat inzicht m.b.t.:
- hoe zien zij de toekomstige ontwikkelingen van hun bedrijf?
 - knelpunten/zorgen waar agrariërs tegenaan lopen
 - aan welk beleid/ondersteuning behoefte is om hen in hun situatie het beste te helpen (uiteraard met inachtnaam van de uitdagingen die er spelen m.b.t. de balans tussen milieu en natuur)
 - willen zij moderniseren, extensiveren, omschakelen of zelfs stoppen? En op welke wijze en op welke termijn? Bijv. het is inefficiënt en onnodig kostenverhogend om een veehouder nu te dwingen tot vergaande reductie van ammoniak als er een bedrijfsplan ligt om in bijv. 2028 een stal te vervangen en gelijktijdig een nieuw, geavanceerd klimaatbeheersingssysteem te installeren waarmee aantoonbaar 90 % ammoniak en 60 % fijnstof wordt gereduceerd. Dan kun je als lokale overheid beter bij de provinciale en landelijke overheid pleiten voor een investeringsregeling om gericht de aanschaf van dergelijke installaties te stimuleren.
 - wat zijn de overwegingen bij hun keuze (om door te gaan, of om te schakelen of te extensiveren of om te stoppen)?

De keukentafelgesprekken zijn bedoeld om te inventariseren, open van gedachten te wisselen en de agrariër bewust (-er) te maken van noodzakelijke keuzes. De opgehaalde informatie helpt de gemeente hun beleid gericht te kunnen inrichten en de betrokken provinciale en landelijke organisaties gericht te kunnen ondersteunen en te adviseren over provinciaal en landelijk beleid.

Tijdens de keukentafelgesprekken wordt duidelijke uitleg gegeven over de doelstellingen en een realistisch beeld beschreven over de mogelijke effecten/opbrengsten van dit traject. De deelnemende agrariër ontvangt een verslag van het keukentafelgesprek ter accordering. Het is geen product, advies of plan en leidt daardoor ook niet tot een discussie over bedrijfs- of staatssteun.

- F) Met de verkregen informatie zal het mogelijk zijn voor bepaalde doelgroepen gerichte vervolgacties te initiëren, bijv. voor agrariërs die (gedeeltelijk) willen omschakelen, naar bijv. een camping. Voor dit soort initiatieven is op voorhand niet aan te geven wat de beste aanvliegroute is, dat wordt dan t.z.t. bepaald.

Doendenkers, Daadgroep Boer en Natuur in Balans, 17 januari 2025